

לקור בריב גמול
2

לק"י, יום ד' לסדר ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם ה'תש"ע, ב'שכ"א.
(א) ראיתי שאלת המשגיח הרא"ש שליט"א, ואת אשר נגזר עליה בתשובת ראש הישיבה הגרפ"ב ^{ה'תש"ע} שליט"א, ודבריהם קילוין לעיניי. וכיון שנתבקשתי לחוות דעתי קל"ה כמות שהיא, כיון שיש בחור מבחורי הישיבה שהוא מבני ק"ק תימן יע"א השומר מסורת אבותינו נע"ג ומחכה למוצא פי, לא עת לחשות, ואבוא על סדר דברי ראש הישיבה, וממילא רווחא שמעתא:

בבני יששכר שם, לא מצאתי שנתן שום סמך על פי הקבלה לבחורים שלא מכסים את ראשם בטלית (שהוא מנהג בני אשכנז דהיינו גרמניה, וכפי שידעתי וראיתי בהיותי עמהם בישיבת קול תורה בירושת"ו משנת ה'תשכ"ו עד ה'תשל"ד, וכן הם נוהגים עד היום כשנמצאים בשאר הישיבות. מה שאין כן שאר ארצות אירופה שהבחורים אין מתעטפים כלל עד נישואיהם, הן ליטאים והן חסידיים) אלא לשאינם מתעטפים כלל בטלית גדול עד נישואיהם:

וטעמו ונימוקו מפני שעניין העיטוף, מורה על אור המקיף, והאור הוא בא משמחה של-מצוה, ואמרינן (ביבמות דף סב:) השרוי בלא אשה שרוי בלא שמחה. וכתב זאת על פי מה שהקדים שם כי יש אור מקיף כללי בהשואה מתחילת הארתו וכו' והוא סוד ההקפות של-שמחת תורה וכו'. ועל פי זה כתב בהגהתו שם שזהו עניין מנהגינו בטלית של-מצוה הנהוג אצלנו, שאינו כעין מלבוש בחיתוך איברים, שזה כדי להקיף כל הגוף ביחד על גבי המלבושים יעו"ש"ב. ולפי זה מסתברא אדרבה כי גם הראש בכלל. הגם שיד הדוחה נטויה לומר דנילף מדבריו ממילא טעם גם לאותם שאינם עוטפים את ראשם, דלדידהו סבירא להו דמשום דשרוי בלא שמחה לכל הפחות לא יקיף בטלית את ראשו, מכל-מקום אין זה מפורש בדבריו. וכיון דאין עיטוף הראש מעכב, ממילא כשעוטפים את הגוף הרי זה מורה על אור המקיף:

ואגב, מזה שהבני יששכר מדגיש מנהגינו הנהוג אצלנו, משמע כי אינו מנהג כל ישראל, אם-כן כנראה מתכוין לסגנון עטיפת החסידים שאינם מקפלים הטלית על הכתיפיים מזה ומזה, וזהו בדומה למנהג התימנים עד היום, והספרדים לשעבר, וכבר ביארתי העניין בס"ד בשלחן ערוך המקוצר הלכות ציצית סימן ח' סעיף י"ז, והאריך בזה בני הרה"ג משה נר"ו בספר עטיפת ציצית כהלכתה, ומשם באר"ה. ואף כי אין קיפול הטלית על הכתיפיים כדרך מלבושים הרגילים, שהם ממש לפי חיתוך האיברים, מכל-מקום הוא מותאם לכך. מה שאין כן בעטיפתה סביב כל הגוף דומה הדבר טפי לאור מקיף ולהקפות של-שמחת תורה:

(ב) לשון הרמב"ם פרק ג' מציצית הלכה י"א, גנאי גדול הוא לתלמיד חכם שיתפלל והוא אינו עטוף ע"כ, נכון שלא הוזכר בדבריו מפורש לעטוף גם את הראש, וגם לא במקומות אחרים בחיבורו, אבל אולי ילמד הסתום מן המפורש בדבריו פרק ה' מאבל הלכה י"ט אבלים חייבים בעטיפת הראש וכו' יעו"ש. ואף שיש לטעון שאני התם שפירש ראש בהדיא, וכן הוא במקורו בגמרא מועד קטן דף ט"ו ע"א, מכל-מקום